

DİRİLİŞ POSTASI

Yeni Yolcu: Güncel Paylaşım ve Canlı İletişim TRT 1 Canlı Yayın ile İlgili Olur.

20 Eki 2018 - 03:12 - [Analiz-Yorum](#) G: 22 Oca 2021 - 14:28

Osmanlı'da misyonerlik ve Brunson olayı

ABONE OL

Google News

Türk-Amerikan ilişkileri deyince aklımıza her ne kadar İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan Türkiye'yi esir alma süreci gelse de, aslında iki devl...

Türk-Amerikan ilişkileri deyince aklımıza her ne kadar İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayan Türkiye'yi esir alma süreci gelse de, aslında iki devlet arasındaki diplomatik ilişkiler çok daha eskilere dayanmaktadır. Ancak ilginçtir, bu ilişkiler normal diplomatik misyonlar aracılığıyla değil, misyonerlik teşkilatları üzerinden başlamıştır. Zira ABD, Osmanlı İmparatorluğu'na ilk maslahatgüzarını 1831'de göndermesine rağmen, Amerikalı Evanjelist misyonerler 1819'lu yıllardan itibaren Osmanlı coğrafyasına girmeye başlamıştır.

Şüphesiz Türk/İslam coğrafyası üzerinde misyonerlik faaliyetleri yürütenler sadece Amerikalı Evanjelistler değildi. Dini Hıristiyanlık olan hemen bütün Batılı büyük devletler, 'misyoner' adı altında bütün kıdemli ajanlarını İslam coğrafyasına gönderiyorlardı. Mesela Fransa destekli Katolik misyonerler, Anadolu'da 1220'li yıllardan itibaren faaliyet göstermeye başlamıştır. Bu dönemde İstanbul'a gelen Saint François Tarikatı'na mensup misyonerlerin amacı; Ortodoks ve Katolik kiliselerini birleştirerek Osmanlı'daki Hıristiyanlık varlığını güçlendirmektir.

Özellikle Osmanlı Devleti'nin yükselme ve çöküş dönemlerinden itibaren Batılı misyoner/ajan

faaliyetlerinde dikkat çekici bir artış gözlenmiştir. Mesela 19. Yüzyıl itibariyle dünyanın değişik bölgelerinde faaliyet gösteren Fransa destekli 50 tarikattan 35'inin faaliyet sahası Osmanlı topraklarıydı. Üstelik kendi ülkesinde Cizvitlerin faaliyetlerini yasaklayan Fransa, onların Osmanlı topraklarındaki çalışmalarını açıktan destekliyor, doğrudan para yardımında bulunuyordu. Nitekim Cizvit misyonerleri Osmanlı topraklarında o kadar rahat hareket ediyorlardı ki, bir Cizvit misyoneri olan Emile Longrad, Osmanlı Devleti'nin yönetimi altındaki milletlere tanıdığı dini serbestlik için şunları söylüyordu: "Gönül isterdi ki Katolikler, Osmanlı padişahının ülkesinde olduğu gibi İngiltere ve Hollanda'da da rahat ve serbest olsunlar"

OSMANLI'DA İKİ İNGİLİZ MİSYONERLİKTE TUTUKLANIR

Yine İngiliz misyonerler de Osmanlı topraklarına Amerikalı misyonerlerden çok daha önce gelmişlerdir. 17. yüzyılın birinci yarısından itibaren Osmanlı coğrafyasına akın eden İngiliz misyonerler, Amerikalılara göre çok daha derinden ve sınırsız çalışıyorlardı. Hıristiyanlığın yayılmasına adanmış bu ruhlar, sadece misyonerlik faaliyetlerinde bulunmakla yetinmiyor, Osmanlı'nın köklü tarikat ve tekkelerine de sızarak İngiliz istihbaratına bilgi sağlıyorlardı. Nitekim 1817-1818 yılları arasında Türkiye'de faaliyet gösteren iki İngiliz misyoner, ajanlık yaptıkları gerekçesiyle tutuklanmıştı.

"Misyoner" kılıfı altında Anadolu'yu karış karış gezen ajanlar, özellikle Ermenilerle ilgili topladıkları demografik bilgileri ülkelerinin istihbarat servislerine ve dışişleri bakanlıklarına raporluyorlardı. İngiliz misyoner/ajanlarının amacı da; tıpkı American Board misyonerleri gibi Osmanlı millet sistemi içerisinde yaşayan kavimleri propaganda yoluyla kışkırtıp imparatorluğu parçalamaktı. Mesela Ermeni Hınçak ve Taşnak Sütyun terör örgütleri ile Osmanlı'dan ayrılmak isteyen Bulgar komitacılar bu misyoner teşkilatlarınca açıkça destekleniyordu. Dahası, bu terör örgütlerinin yöneticileri de misyonerlerin Anadolu'da kurdukları okullarda yetiştirilmişlerdir. Özellikle Balkanlar, Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de faaliyetlerini yoğunlaştıran İngiliz misyoner örgütleri içerisinde British And Foreign Bible Society (BFBS) isimli misyonerlik teşkilatının ayrı bir yeri vardır.

OSMANLI'NIN ALTINI OYMAK İÇİN MİSYONERLİK

Osmanlı Devleti'nin altını oymak için birlikte çalışan İngiliz ve Amerikalı Protestan misyonerler, her iki devletin diplomatik koruması altındaydılar. Zira ilk Havarilerden günümüze kadarki süreçte önemli roller üstlenmiş olan misyonerler, büyük güçlerin sömürge politikaları ve emperyal yayılmalarının temel bir aracı durumundaydı. Dolayısıyla hem İngiltere hem de Amerika Birleşik Devletleri, özellikle Türk/İslam coğrafyasında faaliyet yürüten misyoner teşkilatlarına doğrudan para yardımında bulunuyordu.

Mesela ABD, Amerikan Board Misyonerlik Teşkilatı'na "Sivilleştirme Fonu" adı altında finansman sağlıyordu. Zira bu örgüt, sadece Hıristiyanlığı yaymak için misyonerlik yapmıyor; Osmanlı, Hindistan, Çin, Japonya, Seylan ve Ortadoğu'da misyonlar kurarak aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri ile İngiltere'nin siyasi ve ticari faaliyetlerinin yayılması için çalışıyordu. Bunu yaparken de özellikle eğitimi kullandılar. Mesela 1870 yılında Amerikan Board of Commissioners for Foreign Missions (ABCFM) adlı misyoner örgütünün dünya genelindeki Ruhban okullarının % 25'i; yatılı kız okullarının %45'i ve ilkokulların %44'ü Anadolu'da bulunmaktaydı. 1890'lı yıllara gelindiğinde ise, Osmanlı coğrafyasındaki Protestan misyoner okullarının sayısı 813'e, öğrenci sayısı ise 17 bine ulaşmıştı. Amerikan Board Teşkilatı, 1820-1893 yılları arasında Osmanlı Devleti'nde 3 milyonu İncil olmak üzere tam 10 milyon adet dini kitap dağıtırken, misyoner faaliyetleri için de dönemine göre büyük bir meblağ olan 10 milyon dolar harcadı.

OSMANLI'YA GÖZDAĞI VERMEK İÇİN

Misyonerlerin Türkiye’de kazanmış oldukları güç ve statü, temelde mensubu oldukları devletlerin Osmanlı üzerindeki ekonomik ve politik hegemonyasıyla doğru orantılıydı. Zira bürokrat ve askerlerin yapamadıklarını, misyonerler “papaz” kisvesi altında yapıyordu. Misyoner/ajanlar sayesinde Osmanlı bürokratlarını adeta birer uydu haline getiren İngiliz ve Amerikalı diplomatlar, başkent İstanbul’da oluşturdukları oligarşi sayesinde istedikleri uygulamaları hayata geçirebiliyordu. Her ne kadar Bab-ı Ali 1867 yılında ‘Maarif-i Umumiye Nizamnamesi’ gibi bazı yasal düzenlemelerle misyonerlerin bu güç ve yayılma sahasını daraltmak istenmişse de, maalesef bunda başarılı olamamıştı.

Ancak Sultan Abdülhamid döneminde misyonerlik teşkilatlarının sinsi çalışmaları çabuk fark edilmiştir. Nitekim bu şer odaklarının faaliyetleri sıkı takibe alınarak nihai bir operasyon yapılmak istendi. Mesela Bitlis’te görev yapan American Board Misyoneri George Perkins Knapp, 1895 yılında Ermeniler’i ayaklandırmak için büyük bir ayaklanma planlıyordu. Knapp’ı takibe alan Osmanlı İstihbaratı, devlet aleyhine faaliyetlerde bulunduğunu belgeleriyle tespit etti. Ne var ki ABD, misyonerlerin faaliyetlerini kısıkaca alan Osmanlı Devleti’ne gözdağı vermek için, Batkorof ve ‘Mineapolis’ isimli savaş gemilerini Osmanlı karasularına gönderildi. Bu iki Amerikan savaş gemisi, misyonerleri korumak için İzmir’e demirledi. Sonuç itibarıyla Osmanlı coğrafyasını bir ahtapot gibi sarmış olan American Board misyonerlerine yönelik yapılacak bu geniş çaplı tarihi operasyon, Amerika’nın karşı hamlesiyle akamete uğradı.

Brunson’larla PKK ve FETÖ destekleniyor

Şimdi sözde “Diriliş Kilisesi’nin Papazı” olarak Türkiye’de görev yapan Andrew Brunson’un tutuklanmasını, ne ile suçlandığını, ABD’nin tepkisini ve serbest kalışını düşünün... Dün misyoner ajanlarla Hınçak ve Taşnak Sütyun terör örgütlerini destekleyenler, bugün de Brunson’larla PKK ve FETÖ’yü destekliyorlar. Dün Savaş gemileriyle şantaj yapanlar, bugün de dolar silahını kullanıyorlar. Tarihi olaylar ne kadar da birbirine benziyor değil mi? Atalarımız boşuna dememişler tarih tekerrürden ibarettir diye...

#

20 Eki 2018 - 03:12 - [Analiz-Yorum](#)

Yorum yaz

 TAKİP ET

 TAKİP ET

Sitemizdeki dış bağlantılar referans amaçlıdır, dış bağlantıların içeriklerinden kuruluşumuz sorumlu değildir

Kuruluş Hakkında

Künye Bilgileri

Yayın İlkeleri

Haber İhbar
Reklam Ver

İletişim

© 2022 Diriliş Postası Tüm Hakları Saklıdır

[Veri Politikası](#) [Kullanım Şartları](#)

+90 (212) 550 90 05

daktilo

